

Î N C H E I E R E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Cojocaru Iulia, reprezentată de avocatul Martin Vasile,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cojocaru Iulia împotriva lui Igor Munteanu cu privire la recunoașterea bunurilor imobile ca proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor în cote-părți egale proprietate comună în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de Cojocaru Iulia, reprezentată de avocatul Vasile Martin, împotriva hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătoriai Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 12 martie 2020 Cojocaru Iulia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Munteanu, solicitând recunoașterea bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX, terenul aferent casei de locuit, cu suprafața de XXXXX ha, la prețul de 6.689 de lei, și cu nr. cadastral XXXXX, casa de locuit, la prețul de 31.196 de lei, ca proprietate comună în devălmășie; partajarea bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX și nr. cadastral XXXXX în 2 cote-părți egale ideale, cu atribuirea ei 1/2 cotă-parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX și nr. XXXXX amplasat în XXXXX, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătoriai Edineț, sediul Central, acțiunea depusă de Cojocaru Iulia a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 30 iunie 2020 Cojocaru Iulia, reprezentată de avocatul Vasile Martin, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătoriai Edineț, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cojocaru Iulia, reprezentată de avocatul Vasile Martin, și s-a acordat apelantei termen până la 03 noiembrie 2020 inclusiv, ora 16:00, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2.565,95 de lei. S-a explicat apelantei că în caz

dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Cojocaru Iulia, reprezentată de avocatul Vasile Martin, din motiv că în termenul stabilit nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2.565,95 de lei.

La 11 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Iulia Cojocaru, reprezentată de avocatul Martin Vasile, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare la etapa examinării cererii de apel.

În motivarea recursului Iulia Cojocaru a invocat că în perioada 27 octombrie-2020 – 01 decembrie 2020 avocatul său Vasile Martin s-a aflat în concediu medical din care considerente s-a aflat în imposibilitate să depună atât cererea de apel motivată, cât și cererea de recurs în termenul legal prevăzut de lege.

La 05 ianuarie 2021 în adresa lui Igor Muntean a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Iulia Cojocaru, reprezentată de avocatul Vasile Martin, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 88).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă și restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de

procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și *actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.*

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, *citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.*

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea depusă de Cojocarul Iulia a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 30 iunie 2020 Cojocarul Iulia, reprezentată de avocatul Vasile Martin, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 12 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cojocarul Iulia, reprezentată de avocatul Vasile Martin, și s-a acordat apelantei termen până la 03 noiembrie 2020 inclusiv, ora 16:00, pentru

lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2.565,95 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că la 13 octombrie 2020 Curtea de Apel Bălți a expediat încheierea din 12 octombrie 2020 atât la adresa de domiciliu a apelantei Cojocaru Iulia: XXXXX, cât și la sediul cabinetului avocatului Vasile Martin: XXXXX (f.d. 65), care a fost recepționată de către ultimii la 16 octombrie 2020 și respectiv la 20 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin avizele poștale de recepție DS3121138209AS și DS3121138208AS (f.d. 66-67).

La 27 octombrie 2020 Cojocaru Iulia, prin intermediul oficiului poștal, a prezentat instanței de apel originalul ordinului de încasare a numerarului nr. XXXXX din 26 octombrie 2020, prin care se confirmă achitarea taxei de stat impusă pentru cererea de apel în sumă de 2.565,95 de lei (f.d. 68-69), fără însă de a depune și cererea de apel motivată.

Ca urmare, prin încheierea din 04 noiembrie 2020, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Bălți a restituit apelul declarat de Cojocaru Iulia, reprezentată de avocatul Vasile Martin, din motiv că în termenul stabilit nu a prezentat în Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți cererea de apel motivată.

Ține de menționat că la 10 noiembrie 2020, prin scrisoarea nr. 19419, Curtea de Apel Bălți a expediat copia încheierii din 04 noiembrie 2020 atât la adresa de domiciliu a recurente/apelante Iuliei Cojocaru: XXXXX, cât și la sediul cabinetului avocatului Vasile Martin: XXXXX (f.d. 74), care a fost recepționată de către ultimii la 18 noiembrie 2020 și respectiv la 19 noiembrie 2020, fapt ce se confirmă prin avizele poștale de recepție DS3118564749AS și DS3118564746AS (f.d. 75-76).

Însă, la 11 decembrie 2020, peste 22 de zile, Iulia Cojocaru a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termen, admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare la etapa examinării cererii de apel.

Analizând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Iulia Cojocaru a declarat recurs împotriva încheierii din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă, or, termenul-limită de declarare a recursului a expirat la 04 decembrie 2020 inclusiv, pe când recursul a fost declarat tocmai la 11 decembrie 2020.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Deși Iulia Cojocaru în cererea de recurs a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, totuși nu a indicat motivul, cu anexarea probelor concludente, ce justifică omiterea acestui termen de către ea.

În acest sens nu poate fi reținut argumentul Iuliei Cojocaru invocat în cererea de recurs precum că în perioada 27 octombrie 2020 – 01 decembrie 2020 avocatul său Vasile Martin s-a aflat în concediu medical, din care considerente s-a aflat în imposibilitate să depună atât cererea de apel motivată, cât și cererea de recurs în termenul legal prevăzut de lege. Or, la cazul speței cert s-a stabilit că recurenta a recepționat încheierea contestată din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți încă la data de 19 noiembrie 2020, iar avocatul acesteia la data de 18 noiembrie 2020.

Chiar și în situația în care avocatul Vasile Martin în perioada 27 octombrie 2020 – 01 decembrie 2020, s-a aflat în concediu medical, nu poate constitui drept temei de repunere în termen, deoarece Iulia Cojocaru, începând cu data de *20 noiembrie 2020 – până la 04 decembrie 2020 inclusiv*, a dispus de suficient timp fie personal, fie printr-un alt reprezentat, să-și valorifice, în interiorul termenului legal prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, dreptul de atac împotriva încheierii din 04 noiembrie 2020.

Prin urmare, recurenta Cojocaru Iulia nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflare dânzei într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură. Cu atât mai mult, că avocatul recurentei s-a aflat în concediu medical până la data de 01 decembrie 2020, pe când termenul-limită de depunere a recursului a expirat la 04 decembrie 2020 inclusiv.

La caz, se rețin dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 11 decembrie 2020, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și *hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008*, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără justificarea omiterii acestui termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respingere cererea depusă de Iulia Cojocaru privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de către Iulia Cojocaru ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Iulia Cojocaru privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Iulia Cojocaru, reprezentată de avocatul Vasile Martin, împotriva încheierii din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecători

Dumitru Mardari

Mariana Pitic